

Aan de slag - alliantie VNG en MBO Raad

Gezamenlijk aan de slag om te komen tot een meer duurzame samenwerking van VNG en MBO Raad en daarmee mbo-scholen en gemeenten.

Ambitie

VNG en MBO Raad hebben de ambitie om:

- bij de inzet op en uitwerking van relevante regelingen in te zetten op werkwijzen waarbij gemeenten en mbo-scholen gezamenlijk optimaal verantwoordelijkheid kunnen nemen voor de doelgroepen waarvoor deze regelingen zijn bedoeld. Doordat gemeenten en beroepsonderwijs samen gaan werken binnen regionale Human Capital Agenda's wordt gericht ingezet op het versterken van het regionaal arbeidsmarktbeleid en regionaal economisch beleid.
- in onderlinge afstemming te bewaken dat reeds bestaande knelpunten en belemmeringen voor samenwerking in de uitwerking van regelingen zo veel mogelijk worden opgelost en weggenomen en gebruik wordt gemaakt van reeds bestaande ervaringen en oplossingen.
- richting de formatietafel te bepleiten dat de infrastructuur die nu wordt opgebouwd niet incidenteel blijft, maar toekomstgericht wordt behouden en bestendig met bijbehorende wet- en regelgeving en budgetten.

Waarom nu?

De situatie die ontstaat door de coronacrisis maakt samenwerking extra urgent. Hierdoor zet de regering nu, via steunpakketten en regelingen, in op het oplossen van een aantal knelpunten en wordt ingezet op het verstevigen van de samenwerking tussen maatschappelijke partners op landelijk en regionaal niveau.

Wat?

We willen een aantal goede voorbeelden die er zijn verbinden aan een landelijke agenda, met als doel dat deze onderwerpen in elke regio bij kunnen gaan dragen aan de optimale infrastructuur. Die voorbeelden gaan we verkennen, analyseren en voorzien van een gedeelde inzet. En we spreken af wanneer en hoe we de gezamenlijke ambities kunnen vormgeven richting ministeries cq een a.s. kabinet.

Werkwijze

Om bovenstaande ambitie te bereiken gaan we aan slag met de volgende actuele onderwerpen:

1. samenwerken aan optimale **implementatie van regelingen gericht op herstel na corona, in casu de Human Capital Agenda, zoals bijvoorbeeld uitwerking van het derde steunpakket** en de ondersteuning richting de regionale mobiliteitsteams. Concreet gaat het in ieder geval om het onder de aandacht brengen van bestaande (en bewezen) materialen en het bewaken dat gebruik gemaakt wordt van bestaande werkwijzen en

samenwerkingsverbanden. Hieraan kan mogelijk publicatie van beschikbare materialen en concrete handreikingen worden gekoppeld.

2. samenwerken aan de knelpunten vanuit de analyse van het **ibo JMAa**. Focus hierbij ligt op de gezamenlijke aanpak jeugdwerkloosheid, waarbij de inzet van mbo-scholen en gemeenten complementair zijn en elkaar versterken. Daarbij is tevens aandacht voor nazorg.
3. in gesprek over manieren om tot **duurzame en werkbare financiële afspraken** te komen tussen gemeenten en mbo's (hierbij verkennen we onder andere alternatieven voor reguliere aanbestedingen).
4. uitwerken van gedeelde strategische doelen, vanuit beide perspectieven, en van daaruit samenwerken aan een passende uitwerking. Deze doelen zijn voorwaardelijk voor het bewerkstelligen van duurzaam economisch herstel, waarin de inzet gericht is op het realiseren van een publieke infrastructuur voor leven lang ontwikkelen, die inclusief toegankelijk is en daarmee ook toegankelijk voor mensen met beperkte leer- en basisvaardigheden. Dit vorm tevens onze inzet richting komend regeerakkoord.

Om deze gezamenlijke ambitie waar te maken regelen we een reguliere wijze van overleg in tussen VNG en MBO Raad. Voorstel is hiertoe een tweejaarlijks bestuurlijk overleg te organiseren. Daaruit volgend richten we, zo nodig, werkgroepen in. Daarbij zullen partijen de focus hebben op behapbare uitvoering van de voorliggende onderwerpen (zie bijvoorbeeld de energietransitie) en daartoe gezamenlijke acties inzetten.

Aan de slag!

Bijlage achtergrond: Waar liggen gemeenschappelijke strategische doelen?

Inzet MBO Raad

Een situatie zoals de coronacrisis onderstreept de noodzaak van wendbaarheid. Wendbaarheid van de maatschappij als geheel, maar zeker ook van het individu. Inhoud van werk verandert onder invloed van technologische en maatschappelijke ontwikkelingen en werkgelegenheid wordt beïnvloed door de conjuncturele ontwikkeling en situaties van crisis. Alleen mensen die kunnen meebewegen, kunnen mee blijven doen. Meebewegen vraagt om een lerende houding, maar ook om mogelijkheden om bij te leren (op, om of bijscholing). Daarom zet de MBO Raad in op een infrastructuur waarin iedereen (ongeacht zijn leeftijd en vooropleiding) bij- en nascholing kan volgen:

Inzet op leven lang ontwikkelen (realiseren structuur van en rond mbo)

[passage uit inzet regeerakkoord]

Het mbo (samen met partners) wil ruimte om samen met bedrijfsleven korte scholingstrajecten te organiseren, zowel passend bij de regionale vraag als bij de landelijke vraag als gevolg van branchegerichte innovaties. Daarbij horen ook publiek erkende certificaatrajecten, zodat deze opleidingsmogelijkheden interessant zijn voor volwassen studenten, werkgevers en voor het mbo om op te nemen in het onderwijsprogramma.

Dit vraagt:

Een publiek systeem van leerrechten waarin elke Nederlander twee jaar na het verlaten van het onderwijs een persoonlijk ontwikkelbudget krijgt dat kan worden ingezet voor erkende, modulaire bij- of omscholing.

- *een aanvulling van dit budget door sectoren en werkgevers, bijvoorbeeld via een transitievergoeding of in het kader van een cao.*
- *een landelijk netwerk van 'werkwinkels' waarin eerstelijns voorlichting wordt gegeven over arbeidsmarkt, werkkansen, loopbaan-advisering en scholingsmogelijkheden.*
- *inzet mmv het beroepsonderwijs om landelijke -en regionale sociale-, economische en innovatiedoelen te behalen en een deel van de beroepsbevolking weerbaar door de Coronacrisis te leiden. Het mbo kan voor deze maatschappelijke doelen bijdragen aan een samenhangend pakket van erkende diplomatrajecten, certificaatrajecten, dan wel andere onderdelen in kader van praktijkleren in het mbo. De mbo-scholen worden hiertoe steeds meer en meer de Centra voor Beroepsonderwijs & Innovatie waar korte- en langdurende arrangementen aangeboden worden, leidend tot een kwalificerend diploma of tot arbeidsmarktrelevante certificaten of mbo-verklaringen (maatwerk). Dat doen ze i.s.m. vakscholen en instellingen van hoger beroepsonderwijs in de regio.*
- *gebruikmaking van werkzaamheden van SBB zodat werkgevers en onderwijs samen goede maatwerktrajecten kunnen definiëren.*

Inzet op sociaal domein (realiseren randvoorwaarden)

Zowel jongeren als volwassenen tussen de 23 en hun pensioengerechtigde leeftijd met een afstand tot de arbeidsmarkt, hebben vaak meer of iets anders nodig dan alleen een regulier diplomagericht traject om zich (opnieuw) te kwalificeren voor de arbeidsmarkt. Voor deze groepen wil het mbo samen met gemeenten en UWV een ketenaanpak organiseren: de mbo-scholen zijn hiertoe steeds meer de institutie waar deze duurzame, kort- en langdurende arrangementen aangeboden worden,

leidend tot een kwalificerend diploma of tot arbeidsmarktrelevante certificaten of mbo-verklaringen (maatwerk).

Dit vraagt:

Langdurige, structurele samenwerkingen van gemeenten en UWV met mbo- opleidingen voor maatwerk- en certificaatrajecten die leiden tot duurzame arbeidsparticipatie.

- *Structurele financiering voor de extra activiteiten die mbo-scholen ondernemen bij het begeleiden en volgen van alumni na diplomering. En daarbij bijdragen aan met name entree-ers en niveau 2-ers naar zo duurzaam mogelijk werk.*
- *Structurele financiering (€ 28 mln) voor de onderwijskundige begeleiding van specifieke, nieuwe doelgroepen uit het sociaal domein: zij verdienen het om extra begeleid te worden, bijvoorbeeld op taal (inburgeraars bijvoorbeeld) en/of sociale vaardigheden.*

Inzet VNG

Ook de VNG pleit voor een structurele aanpak van leven lang ontwikkelen. Het derde herstellepakket biedt al concrete handvatten om meer mensen te scholen. De urgentie van een leven lang ontwikkelen wordt duidelijk. De uitdaging voor de korte termijn zit er nu in om lokale en regionale infrastructuur en initiatieven te benutten om de crisisdienstverlening op gang te krijgen en daarmee zoveel mogelijk mensen van werk naar werk te begeleiden. Hiervan kan geleerd worden, want voor de langere termijn biedt deze structuur grote kansen als deze bestendig wordt. Gemeenten willen daarvoor, in de arbeidsmarktregio's, het voortouw nemen om samen met het UWV, sociale partners en het onderwijs de samenwerking te intensiveren en uit te bouwen, zodat ook op de lange termijn vernieuwende initiatieven op het gebied van leven lang ontwikkelen kunnen worden ingezet.

Daarvoor moet een aantal randvoorwaarden wel op orde zijn:

- Als gemeenten zetten wij ons in voor het versterken van het partnerschap met het MBO. Zo moet het onderwijs beter worden aangesloten op de behoefte van werkgevers, vakpersoneel en mensen die nog aan de kant staan. Daarom pleiten we voor een meer modulair ingericht onderwijssysteem met meer flexibiliteit. De ontwikkeling van praktijkgerichte opleidingen, het behalen van MBO deelcertificaten en praktijkverklaringen zijn stappen in de goede richting. Wij zouden graag zien dat deze initiatieven structureel onderdeel van het publiek gefinancierde onderwijs- en scholingsaanbod worden.
- Perioden van werkloosheid kunnen benut worden door ontwikkeling centraal te stellen in het activerend arbeidsmarktbeleid. Samenwerkende partijen in de arbeidsmarktregio kunnen mensen die werkloos worden een leer/werkfunctie aanbieden, waar men zich met bijvoorbeeld een persoonlijk ontwikkelbudget en persoonlijke aandacht ontwikkelt voor de volgende baan. Dit is zowel uitnodigend als niet-vrijblijvend: de sociale zekerheid krijgt zo een sterk activerend karakter
- Creëer mogelijkheden voor werkgevers die perspectief bieden aan mensen die in andere sectoren perspectief op werk hebben verloren. Deze werkgevers moeten worden gefaciliteerd om mensen in dienst te nemen en een scholingstraject aan te bieden. Hierbij is te denken aan het structureel maken van een tegemoetkoming in scholingskosten of een loonkostenvoordeel waarmee compensatie wordt geboden voor de ontbrekende productiviteit tijdens een scholingsperiode.

De VNG vraagt daarnaast aan het Rijk om ook vanuit de verschillende betrokken departementen in te zetten op een samenhangende en eenduidige aanpak vanuit het Rijk.

MBO Raad en VNG beogen dezelfde doelstelling en vullen elkaar voor wat betreft de inzet die nodig is om deze doelstellingen te bereiken. Hier liggen dus kansen om de samenwerking structureel verder uit te bouwen en te versterken.